

Tulkojis Zvērinātu advokātu birojs "bnt Klauberg Krauklis" sadarbībā ar Kristīnu Krastu

Vācijas šķīrējtiesas institūcijas [Deutsche Institution für Schiedsgerichtsbarkeit e.V. – DIS] (turpmāk tekstā – DIS) - **Šķīrējtiesas procesa noteikumi 98**
(spēkā kopš 1.7.1998)

DIS- ŠĶĪRĒJTIESAS LĪGUMA PARAUGS

Vācijas šķīrējtiesas institūcija iesaka visām pusēm, kas vēlas atsaukties uz DIS šķīrējtiesas procesa noteikumiem, noslēgt šāda satura šķīrējtiesas klauzulu:

„Visi^[1] strīdi^[2], kas izriet no šī līguma vai rodas saistībā^[3] ar šo līgumu^[4] vai ir par tā spēkā esamību, tiek galīgi risināti saskaņā ar Vācijas šķīrējtiesas institūcijas (DIS) šķīrējtiesas procesa noteikumiem, izslēdzot parasto tiesāšanās kārtību^[5].

Jo īpaši, konstatējot ārvalsts elementa esamību, jāievēro ir šādi punkti:^[6]

- Šķīrējtiesas procesa vieta ir ...^[7]
- Šķīrējtiesnešu skaits ir ...^[8]
- Šķīrējtiesas procesa valoda ir ...^[9]
- Piemērojamās materiālās tiesības ir...^[10]

^[1] Šķīrējtiesas līgumam ir *expressis verbis* jāattiecinā uz „visiem“ strīdiem, jo pretējā gadījumā ir grūti noteikt, uz kuriem strīdiem klauzula attiecas.

^[2] Šķīrējtiesas līgums ir spēkā tikai tādā gadījumā, ja procesa priekšmets ir pieļaujams izskatīšanai šķīrējtiesā. Vācijas tiesībās sk. Vācijas Civilprocesa kodeksa (ZPO) 1030. pantu.

^[3] Šāds formulējums ir visaptverošs, un tādējādi tas aptver arī „ar līgumu saistītos“ prasījumus no ārpuslīgumiskām attiecībām.

^[4] Ja šķīrējtiesas līgums tiek noslēgts atsevišķas vienošanās formā (atsevišķs šķīrējtiesas līgums) nevis līgumā ietvertas klauzulas formā (šķīrējtiesas klauzula), tad konkrēti ir jānorāda līgums, uz kuru attieksies atsevišķais šķīrējtiesas līgums.

^[5] Būtiska šķīrējtiesas procesa kā privāta tiesas procesa pazīme ir tā, ka process valsts tiesā tiek izslēgts (tomēr ne pagaidu tiesību aizsardzība saskaņā ar Vācijas Civilprocesa kodeksa (ZPO) 1033. pantu vai DIS šķīrējtiesas procesa noteikumu 20. pantu). Tomēr, lai izvairītos no neskaidrībām, ir ieteicams to skaidri noteikt šķīrējtiesas līgumā. Atsevišķās jurisdikcijās var būt nepieciešama šāda piebilde.

^[6] Ar pirmajiem trim ievilkumiem izdalītās tematiskās jomas būtu jāiekļauj šķīrējtiesas līgumā, to attiecīgi papildinot. Ja vien līgumam piemērojamās materiālās tiesības nav noteiktas jau citviet līgumā, šāds regulējums būtu jāiekļauj šķīrējtiesas līgumā.

^[7] Ja Vācija tiek pielīgta kā šķīrējtiesas procesa vieta, spēkā ir Vācijas Civilprocesa kodeksa (ZPO) 1025. un turpmākie panti, kas pieļauj tālākas pušu vienošanās. Ārvalsts kā šķīrējtiesas procesa vietas pielīgšanas gadījumā ir jāievēro attiecīgās valsts imperatīvās procesuālās tiesību normas. Šķīrējtiesas procesa vieta noteic tiesvedības procesuālo ietvaru, piekritību gadījumos, kad, iespējams, ir nepieciešams vērsties valsts tiesā, un parasti ir izšķiroša kādas konkrētas faktisko apstākļu un pierādījumu noskaidrošanas metodes piemērošanai. Tomēr šķīrējtiesas procesam nav noteikti jānotiek šajā vietā.

^[8] Saskaņā ar *DIS* Šķīrējtiesas procesa noteikumu 3. pantu šķīrējtiesa parasti sastāv no trīs šķīrējtiesnešiem. Tomēr puses ir tiesīgas vienoties strīda izšķiršanu uzticēt šķīrējtiesai viena šķīrējtiesneša sastāvā.

^[9] Ja puses šķīrējtiesas klauzulā jau iepriekš nav noteikušas procesa valodu, to noteic šķīrējtiesa pēc tās izveidošanas (*DIS* Šķīrējtiesas procesa noteikumu 21.1 pants). Vienošanās par procesa valodu neesamības gadījumā puses, uzsākot šķīrējtiesas procesu, nevar zināt, kādā līmenī pušu pārstāvjiem un šķīrējtiesnešiem ir jāpārvalda attiecīgā valoda.

^[10] Strīda izšķiršanai piemērojamās materiālās tiesības (sk. arī 6. atsauci) ir jānošķir no šķīrējtiesas procesam piemērojamām procesuālajām tiesībām (sk. arī 7. atsauci).

ŠĶĪRĒJTIESAS PROCESA NOTEIKUMI

§ 1 Piemērošanas joma

1.1: Šie šķīrējtiesas procesa noteikumi ir piemērojami strīdiem, kas saskaņā ar pušu noslēgtu šķīrējtiesas līgumu ir izskatāmi šķīrējtiesā saskaņā ar Vācijas šķīrējtiesas institūta (*DIS*) šķīrējtiesas procesa noteikumiem.

1.2: Ja vien puses nav vienojušās citādi, tiek piemēroti šķīrējtiesas procesa noteikumi redakcijā, kas bija spēkā, sākoties šķīrējtiesas procesam.

§ 2 Šķīrējtiesnešu izvēle

2.1: Pusēm ir tiesības brīvi izvēlēties un izvirzīt šķīrējtiesnešus.

2.2: Ja vien puses nav vienojušās citādi, šķīrējtiesas priekšsēdētājam vai vienīgajam šķīrējtiesnesism ir jābūt jurista kvalifikācijai.

2.3: *DIS* pēc pieprasījuma sniedz ieteikumus šķīrējtiesnešu izvēlē.

§ 3 Šķīrējtiesnešu skaits

Šķīrējtiesa sastāv no trīs šķīrējtiesnešiem, ja puses nav vienojušās citādi.

§ 4 Iesniegumu un pielikumu skaits

Visi iesniegumi, kā arī tiem pievienotie pielikumi ir jāiesniedz vismaz tik eksemplāros, lai nodrošinātu ar vienu eksemplāru katru šķīrējtiesnesi, katru pusi un, ja pieteikums tiek iesniegts *DIS*, arī *DIS*.

§ 5 Nosūtīšana

5.1: Prasības pieteikums šķīrējtiesā un iesniegumi, kas satur pieteikumus un paskaidrojumus pēc būtības vai prasības atsaukšanu, ir jānosūta ar ierakstītu vēstuli ar paziņojumu par saņemšanu vai kurjerdienestu, faksu vai citu nosūtīšanas veidu, ja vien šāds veids nodrošina pierādījumu par sūtījuma piegādi. Visi pārējie dokumenti var tikt nosūtīti arī citādi. Visi šķīrējtiesai iesniegtie dokumenti un informācija ir vienlaikus jāpiegādā arī pretējai pusei.

5.2: Visi pušu, šķīrējtiesas vai *DIS* pārstāvniecības sūtījumi ir jānosūta uz pēdējo zināmo adresei, kādu ir norādījis saņēmējs vai attiecīgajā gadījumā pretējā puse.

5.3: Ja puses vai sūtījumu saņemšanai tiesīgās personas uzturēšanās vieta nav zināma, rakstveida paziņojumi tiek prezumēti par saņemtiem dienā, kurā tie, tos pienācīgi nosūtot ar ierakstītu vēstuli ar paziņojumu par saņemšanu vai kurjerdienestu, faksu vai citu nosūtīšanas veidu, kas apliecina piegādes veikšanu, būtu saņemti pēdējā zināmajā adresē.

5.4: Ja dokuments, kas ticis nosūtīts saskaņā ar šā panta pirmo daļu, ir piegādāts citā veidā, tad vēlākais piegāde ir uzskatāma par notikušu faktiskās piegādes brīdī.

5.5: Ja kāda no pusēm ir pilnvarojusi pārstāvi, tad sūtījumi ir jānosūta pārstāvim.

§ 6 Šķīrējtiesas procesa uzsākšana

6.1: Prasītājam ir jāiesniedz prasības pieteikums kādā no *DIS* pārstāvniecībām. Šķīrējtiesas process tiek uzsākts ar prasības pieteikuma saņemšanu kādā no *DIS* pārstāvniecībām.

6.2: Prasības pieteikumā ir jānorāda:

- (1) lietas dalībnieku nosaukums,
- (2) konkrēts prasījums,
- (3) ziņas par faktiem un apstākļiem, ar kuriem pamatoti prasījumi,
- (4) šķīrējtiesas līguma satura izklāsts,
- (5) puses izvirzītais šķīrējtiesnesis, ja puses nav vienojušās par lēmuma pieņemšanu viena šķīrējtiesneša sastāvā.

6.3: Prasības pieteikumā papildus ir jānorāda:

- (1) ziņas par strīda summu,
- (2) ierosinājums šķīrējtiesneša izvirzīšanai, ja puses vienojušās par lēmuma pieņemšanu viena šķīrējtiesneša sastāvā,
- (3) ziņas par šķīrējtiesas procesa norises vietu, procesa valodu un piemērojamām tiesībām.

6.4: Ja prasības pieteikums nav pilnīgs vai trūkst tā eksemplāru vai pielikumu, *DIS* pārstāvniecība aicina iesniedzēju to papildināt, nosakot iesniegšanas termiņu.

Ja papildinājumi tiek iesniegti noteiktajā termiņā, tas neietekmē saskaņā ar pirmās daļas otro teikumu noteikto procesa uzsākšanas brīdi, pretējā gadījumā process tiek izbeigts, neizslēdzot prasītāja tiesības atkārtoti iesniegt prasības pieteikumu.

§ 7 Procesu uzsākšanas izmaksas

7.1: Iesniedzot prasības pieteikumu, prasītājam ir jāsamaksā *DIS* administratīvās nodevas, kā arī pagaidu šķīrējtiesnešu atlīdzības avansu saskaņā ar prasības pieteikuma saņemšanas dienā spēkā esošo *DIS* pārstāvniecības izmaksu tabulu (40. panta piektās daļas pielikums).

7.2: *DIS* pārstāvniecība nosūta prasītājam rēķinu par *DIS* administratīvajām nodevām un šķīrējtiesnešu atlīdzības pagaidu avansu un noteic prasītājam termiņu tā apmaksai, ja apmaksa vēl nav veikta. Ja rēķins netiek apmaksāts noteiktajā termiņā, kas var tikt samērīgi pagarināts, process tiek izbeigts, neizslēdzot prasītāja tiesības atkārtoti iesniegt prasības pieteikumu.

§ 8 Prasības pieteikuma nosūtīšana atbildētājam

DIS pārstāvniecība nekavējoties nosūta prasības pieteikumu atbildētājam. *DIS* pārstāvniecība var atlikt nosūtīšanu līdz 4. pantā noteikto prasības pieteikuma un tā pielikumu eksmeplāru un 7. pantā noteiktā maksājuma saņemšanai.

§ 9 Atsauksme uz prasību

Pēc šķīrējtiesas izveidošanas saskaņā ar 17. pantu šķīrējtiesa noteic atbildētājam termiņu atsauksmes uz prasību iesniegšanai. Nosakot termiņu, ir samērīgi jāņem vērā brīdis, kurā atbildētājs ir saņēmis prasības pieteikumu.

§ 10 Pretprasība

10.1: Pretprasība ir jāiesniedz *DIS* pārstāvniecībā. Attiecīgi ir piemērojama 6. panta pirmā līdz ceturta daļa.

10.2: Par pretprasības pieņemamību lemj šķīrējtiesa.

§ 11 Pretprasības celšanas izmaksas

11.1: Līdz ar pretprasības iesniegšanu atbildētājam ir jāsamaksā *DIS* administratīvās nodevas saskaņā ar procesa uzsākšanas dienā spēkā esošo *DIS* pārstāvniecības izmaksu tabulu (40. panta piektās daļas pielikums).

11.2: *DIS* pārstāvniecība nosūta atbildētājam rēķinu par *DIS* administratīvajām nodevām un noteic atbildētājam termiņu tā apmaksai, ja apmaksa vēl nav veikta. Ja rēķins netiek apmaksāts noteiktajā termiņā, kas var tikt samērīgi pagarināts, pretprasība ir uzskatāma par neiesniegtu.

11.3: *DIS* pārstāvniecība nekavējoties nosūta pretprasību prasītājam un šķīrējtiesai. *DIS* pārstāvniecība nosūtīšanu var atlikt līdz 4. pantā noteikto pretprasības un tās pielikumu eksmeplāru un 7. pantā noteiktā maksājuma saņemšanai.

§ 12 Šķīrējtiesa ar trīs šķīrējtiesnešiem

12.1: Līdz ar prasības pieteikuma nosūtīšanu *DIS* pārstāvniecība aicina atbildētāju izvirzīt šķīrējtiesnesi no savas puses. Ja atbildētājs nav iesniedzis paziņojumu par šķīrējtiesneša izvirzīšanu *DIS* pārstāvniecībā 30 dienu laikā no dienas, kad atbildētājs saņēmis prasības pieteikumu, prasītājs ir tiesīgs lūgt *DIS*-šķīrējtiesnešu izvirzīšanas komitejai izvirzīt šķīrējtiesnesi. *DIS* pārstāvniecība pēc pieprasījuma var pagarināt 30 dienu termiņu. Šķīrējtiesneša izvirzīšana tiek uzskatīta par laicīgu arī pēc 30 dienu termiņa beigām, ja tā ir notikusi pirms *DIS* pārstāvniecībā ir saņemts prasītāja

pieteikums par šķīrējtiesnešu izvirzīšanu no *DIS*-šķīrējtiesnešu izvirzīšanas komitejas puses.

Šķīrējtiesneša izvirzīšana pusei ir saistoša, kolīdz tā saņemta *DIS* pārstāvniecībā.

12.2: Abi izvirzītie šķīrējtiesneši izvirza šķīrējtiesas priekšsēdētāju un nekavējoties paziņo par to *DIS* pārstāvniecībai. Izvirzot šķīrējtiesas priekšsēdētāju, šķīrējtiesnešiem ir jāņem vērā pušu izteiktās vēlmes. Ja paziņojums par šķīrējtiesas priekšsēdētāja izvirzīšanu pēc *DIS* pārstāvniecības uzaicinājuma nav tajā iesniegts 30 dienu laikā pēc šāda uzaicinājuma, katra no pusēm ir tiesīga lūgt *DIS*-šķīrējtiesnešu izvirzīšanas komitejai izvirzīt šķīrējtiesas priekšsēdētāju. Šķīrējtiesas priekšsēdētāja izvirzīšana tiek uzskatīta par laicīgu arī pēc 30 dienu termiņa beigām, ja tā ir notikusi pirms *DIS* pārstāvniecībā ir saņemts kādas no pusēm pieteikums par šķīrējtiesneša priekšsēdētāja izvirzīšanu no *DIS*-šķīrējtiesnešu izvirzīšanas komitejas puses.

§ 13 Vairākas puses kā prasītājs vai atbildētājs procesā

13.1: Ja vien puses nav vienojušās citādi, vairāku prasītāju gadījumā tiem prasības pieteikumā ir kopīgi jāizvirza viens šķīrējtiesnesis.

13.2: Ja prasības pieteikumā šķīrējtiesai ir norādīti divi vai vairāki atbildētāji, tiem, ja vien puses nav vienojušās citādi, ir kopīgi jāizvirza viens šķīrējtiesnesis 30 dienu laikā no dienas, kad atbildētāji saņēmuši prasības pieteikumu. Ja atbildētāji pasības pieteikumu saņēmuši atšķirīgos laikos, termiņa aprēķināšanai par pamatu izmantojama diena, kurā prasības pieteikumu ir saņēmis pēdējais atbildētājs. *DIS* pārstāvniecība ir tiesīga pagarināt termiņu. Ja atbildētāji nevienojas noteiktajā termiņā, *DIS*-šķīrējtiesnešu izvirzīšanas komiteja pēc pušu uzklaušanas izvirza divus šķīrējtiesnešus, ciktāl puses nav paredzējušas citu noregulējumu. Ja šķīrējtiesnešu izvirzīšanu veic *DIS*-šķīrējtiesnešu izvirzīšanas komiteja, šķīrējtiesneša izvirzīšana no prasītāju puses nav spēkā.

Divi pušu vai *DIS*-šķīrējtiesnešu izvirzīšanas komitejas izvirzītie šķīrējtiesneši izvirza šķīrējtiesas priekšsēdētāju. 12. panta otrajā daļā izvirzītās prasības ir attiecīgi spēkā, šajā gadījumā pietiek ar vienas puses pieteikumu.

13.3: Par procesa ar vairākām procesa pusēm pieņemamību lemj šķīrējtiesa.

§ 14 Vienīgais šķīrējtiesnesis

Ja šķīrējtiesa sastāv no viena šķīrējtiesneša un puses 30 dienu laikā no dienas, kad atbildētājs saņēmis prasības pieteikumu, nav vienojušās par vienīgā šķīrējtiesneša izvirzīšanu, katra no pusēm ir tiesīga lūgt *DIS*-šķīrējtiesnešu izvirzīšanas komitejai izvirzīt vienīgo šķīrējtiesnesi.

§ 15 Neitralitāte un neatkarība

Ikvienam šķīrējtiesnesim ir jābūt neitrālam un neatkarīgam. Viņam ir jāpilda savs amats pēc labākās apziņas un, pildot savu amatu, viņš nav pakļauts nekādiem rīkojumiem.

§ 16 Šķīrējtiesneša amata pieņemšana

16.1: Ikvienai personai, kas tiek izvirzīta par šķīrējtiesnesi, ir nekavējoties jāpaziņo *DIS* pārstāvniecībai par šķīrējtiesneša amata pieņemšanu un atbilstību pušu izvirzītajām prasībām, norādīt visus apstākļus, kas varētu radīt šaubas par viņa neitralitāti vai neatkarību. *DIS* pārstāvniecība par to informē puses.

16.2: Ja no šķīrējtiesneša sniegtās informācijas izriet kāds apstāklis, kas varētu radīt šaubas par viņa neitralitāti vai neatkarību vai atbilstību pušu izvirzītajām prasībām, *DIS* pārstāvniecība sniedz pusēm iespēju samērīgā termiņā izteikt viedokli.

16.3: Šķīrējtiesnesim ir pienākums arī šķīrējtiesas procesa gaitā nekavējoties informēt puses un *DIS* pārstāvniecību par apstākļiem, kas varētu radīt šaubas par viņa neitralitāti vai neatkarību.

§ 17 Šķīrējtiesnešu apstiprināšana

17.1: Kolīdz *DIS* pārstāvniecība ir saņēmusi apstiprināta šķīrējtiesneša paziņojumu par amata pieņemšanu un no tā neizriet nekādi apstākļi, kas varētu radīt šaubas par viņa neitralitāti vai neatkarību vai atbilstību pušu izvirzītajām prasībām, vai arī neviena no pusēm nav cēlusis iebildumus par attiecīgā šķīrējtiesneša apstiprināšanu noteiktajā termiņā saskaņā ar 16. panta otro daļu, *DIS*-ģenerālsekretārs var apstiprināt izvirzīto šķīrējtiesnesi.

17.2: Pārējos gadījumos par izvirzītā šķīrējtiesneša apstiprināšanu lemj *DIS*-šķīrējtiesnešu izvirzīšanas komiteja.

17.3: Ar visu šķīrējtiesnešu apstiprināšanu tiek izveidota šķīrējtiesa.

DIS pārstāvniecība informē puses par šķīrējtiesas izveidošanu.

§ 18 Šķīrējtiesneša noraidījums

18.1: Šķīrējtiesnesi var noraidīt tikai tad, ja pastāv apstākļi, kas rada pamatotas šaubas par viņa neitralitāti vai neatkarību, vai viņš neatbilst pušu izvirzītajām prasībām. Puse var izteikt noraidījumu šķīrējtiesnesim, ko pati ir izvirzījusi vai kura izvirzīšanā tā ir piedalījies, vien tādu apstākļu dēļ, kas tai tapuši zināmi tikai pēc šķīrējtiesneša izvirzīšanas.

18.2: Noraidījums ir pamatojams un piesakāms *DIS* pārstāvniecībā divu nedēļu laikā pēc informācijas par šķīrējtiesas izveidošanu saskaņā ar 17. panta trešo daļu saņemšanas vai pēc noraidījuma pamata uzzināšanas. *DIS* pārstāvniecība par noraidījuma pieteikšanu paziņo šķīrējtiesnešiem un pretējai pusei un nosaka noraidījumu saņēmušajam šķīrējtiesnesim un pretējai pusei samērīgu termiņu paskaidrojumu iesniegšanai. Ja noteiktajā termiņā šķīrējtiesnesis nenoliek amata pilnvaras vai pretējā puse nepiekrīt izteiktajam noraidījumam, tad noraidījumu pieteikusī puse ir tiesīga divu nedēļu laikā prasīt šķīrējtiesai pieņemt lēmumu par pieteikto noraidījumu, ja vien puses nav vienojušās citādi.

18.3: Ja pretējā puse piekrīt izteiktajam noraidījumam vai šķīrējtiesnesis pēc noraidījuma saņemšanas noliek amata pilnvaras, vai pieteikums par noraidījuma pieteikšanu ir atzīts par pamatotu, tad ir jāizvirza jauns šķīrējtiesnesis. Jauna šķīrējtiesneša izvirzīšanai un apstiprināšanai ir attiecīgi piemērojami 12. -17. panti.

§ 19 Šķērslis pildīt šķīrējtiesneša amata pienākumus

19.1: Ja tiesiski vai faktiski apstākļi liedz šķīrējtiesnesim pildīt savus amata pienākumus vai viņš tos nespēj pildīt citu iemeslu dēļ, tad šķīrējtiesneša amata pilnvaras tiek izbeigtas, ja šķīrējtiesnesis no amata atkāpjas vai puses vienojas par viņa pilnvaru izbeigšanu. Ja šķīrējtiesnesis no amata neatkāpjas vai puses nespēj vienoties par šķīrējtiesneša pilnvaru izbeigšanu, katra puse ir tiesīga vērsties tiesā pēc piekritības, lūdzot izlemt jautājumu par šķīrējtiesneša pilnvaru izbeigšanu.

19.2: Ja šķīrējtiesneša amata pilnvaras tiek izbeigtas, tad ir jāizvirza jauns šķīrējtiesnesis. Jauna šķīrējtiesneša izvirzīšanai un apstiprināšanai ir attiecīgi piemērojami 12. -17. panti.

19.3: Ja šķīrējtiesnesis atkāpjas no amata saskaņā ar šī panta pirmo daļu vai 18. panta otro daļu vai kāda no pusēm piekrīt izbeigt šķīrējtiesneša amata pilnvaras, tas nenozīmē, ka tiek atzīti šī panta pirmajā daļā vai 18. panta otrajā daļā norādītie atkāpšanās iemesli.

§ 20 Pagaidu tiesību aizsardzība

20.1: Ja puses nav vienojušās citādi, šķīrējtiesa pēc vienas no pušu pieteikuma var noteikt pagaidu vai aizsardzības līdzekļus, kurus tā attiecībā uz strīdus priekšmetu uzskata par nepieciešamiem. Šķīrējtiesa var no katras puses saistībā ar šādu līdzekli pieprasīt atbilstošu nodrošinājumu.

20.2: Šķīrējtiesas līgums neizslēdz, ka puses pirms vai pēc šķīrējtiesas procesa uzsākšanas var vērsties valsts tiesā, lūdzot piemērot pagaidu vai aizsardzības līdzekli attiecībā uz strīdus priekšmetu.

§ 21 Šķīrējtiesas procesa vieta

21.1: Ja puses nav vienojušās par šķīrējtiesas procesa norises vietu, to nosaka šķīrējtiesa.

21.2: Ja puses nav vienojušās citādi, neskatoties uz šī panta pirmajā daļā noteikto, šķīrējtiesa var sanākt jebkurā tās ieskatā piemērojamā vietā, lai noturētu mutisku šķīrējtiesas sēdi, nopratinātu lieciniekus, ekspertus vai puses, savstarpēji apspriestos vai apskatītu lietas vai dokumentus.

§ 22 Procesa valoda

22.1: Puses var vienoties par valodu vai valodām, kas tiks lietotas šķīrējtiesas procesā. Ja šāda vienošanās nepastāv, to izlemj šķīrējtiesa. Pušu vienošanās vai šķīrējtiesas noteiktā valoda, ja vien nav noteikts citādi, attiecas uz pušu rakstveida paskaidrojumiem, mutiskām šķīrējtiesas sēdēm, šķīrējtiesas spriedumiem, pārējiem nolēmumiem un citiem šķīrējtiesas paziņojumiem.

22.2: Šķīrējtiesa var noteikt, ka atzinumiem un citiem rakstveida pierādījumiem ir jābūt tulkotiem valodā vai valodās, par kuru piemērošanu procesā vienojušās puses vai kuras noteikusi šķīrējtiesa.

§ 23 Piemērojamās tiesības

23.1: Šķīrējtiesa izšķir strīdu saskaņā ar tiesību normām, kuras puses noteikušas par piemērojamām strīdam pēc būtības. Kādas konkrētas valsts tiesību vai tiesību normu noteikšana, ja vien puses eksplicīti nav vienojušās citādi, ir jāsaprot kā tieša norāde uz attiecīgās valsts materiālajām tiesību normām, nevis kolīziju normām.

23.2: Ja puses nav noteikušas piemērojamās tiesību normas, šķīrējtiesa piemēro tās valsts tiesības, ar kurām procesa priekšmetam ir visciešākā saikne.

23.3: Šķīrējtiesa ir tiesīga lemt pēc taisnīguma principa (*ex aequo et bono, amiable composition*) tikai gadījumos, kad puses to ir eksplicīti pilnvarējušas. Pilnvarot var līdz šķīrējtiesas lēmuma pieņemšanas brīdim.

23.4: Visos gadījumos šķīrējtiesa lemj saskaņā ar šķīrējtiesas līguma noteikumiem, ievērojot tirdzniecības paražas.

§ 24 Process

24.1: Uz šķīrējtiesas procesu attiecas konkrētās valsts, kurā notiek process, šķīrējtiesas procesu regulējošās imperatīvās tiesību normas, šie šķīrējtiesas procesa noteikumi un cits ar pušu vienošanos noteikts tiesisks regulējums. Procesa nenoregulētajā daļā lietas izskatīšanas kārtību noteic šķīrējtiesa pēc sava ieskata.

24.2: Šķīrējtiesai ir jāpieliek pūles, lai puses sniedz izsmeļošu informāciju par visiem nozīmīgajiem apstākļiem un iesniedz lietderīgus pieteikumus.

24.3: Šķīrējtiesas priekšsēdētājs vada procesu.

24.4: Šķīrējtiesas priekšsēdētājs ir tiesīgs vienpersoniski lemt par atsevišķiem procesuāliem jautājumiem, ja pārējie šķīrējtiesneši viņu tam ir pilnvarējuši.

§ 25 Avansa maksājums šķīrējtiesai

Šķīrējtiesa par priekšnoteikumu procesa turpināšanai var izvirzīt prasību, ka puses avansā sedz šķīrējtiesas sagaidāmās izmaksas. No prasītāja un atbildētāja attiecīgi ir jāpieprasa puse no avansa maksājuma. Kā avanss var tikt noteikts viss šķīrējtiesnešu honorārs un paredzamie izdevumi, ieskaitot likumā noteikto pievienotās vērtības nodokli. No prasītājam aprēķinātās maksājamās avansa daļas tiek atrēķināts *DIS* pārstāvniecībai saskaņā ar 7. panta pirmo daļu veiktais pagaidu šķīrējtiesnešu atlīdzības avansa maksājums.

§ 26 Tiesības sniegt paskaidrojumus

26.1: Pret pusēm ir jābūt vienlīdzīgai attieksmei. Katrai pusei jebkurā procesa stadijā ir jānodrošina tiesības sniegt paskaidrojumus. Puses ir savlaicīgi jāinformē par katru šķīrējtiesas sēdi un katru šķīrējtiesas sanākšanu, kas tiek noturēta pierādījumu pārbaudei. Puses ir tiesīgas noteikt sev pārstāvjus.

26.2: Par visiem iesniegumiem, dokumentiem vai citiem paziņojumiem, ko šķīrējtiesā iesniedz viena puse, ir jāpaziņo otrai pusei. Par atzinumiem un citiem rakstveida

pierādījumiem, uz kuriem šķīrējtiesa var balstīt savu lēmumu, ir jāpaziņo abām pusēm.

§ 27 Faktisko apstākļu noskaidrošana

27.1: Šķīrējtiesai ir jānoskaidro strīda pamatā esošie faktiskie apstākļi. Šim mērķim šķīrējtiesa pēc sava ieskata var izdot rīkojumus, jo īpaši nolemt nopratināt lieciniekus un ekspertus un pieprasīt dokumentus. Šķīrējtiesai nav saistoši pušu pieteikumi par pierādījumu pārbaudi.

27.2: Ja puses nav vienojušās citādi, šķīrējtiesa ir tiesīga iecelt vienu vai vairākus ekspertus atzinuma sniegšanai par konkrētiem šķīrējtiesas uzdotiem jautājumiem. Papildu tam šķīrējtiesa ir tiesīga uzlikt pusei par pienākumu sniegt ekspertam jebkādu ar lietu saistītu informāciju vai iesniegt vai darīt pieejamus apskatei visus procesā nozīmīgus dokumentus vai lietas.

27.3: Ja puses nav vienojušās citādi, ekspertam pēc rakstveida vai mutiska atzinuma sniegšanas ir jāpiedalās mutiskā šķīrējtiesas sēdē, ja to pieprasa kāda puse vai šķīrējtiesa uzskata par nepieciešamu. Sēdē puses ir tiesīgas ekspertam uzdot jautājumus un strīdīgos jautājumos ļaut izteikties pašu aicinātiem ekspertiem.

§ 28 Mutiskā šķīrējtiesas sēde

Ievērojot pušu vienošanos, šķīrējtiesa lemj, vai lieta izskatāma, rīkojot mutiskas šķīrējtiesas sēdes, vai rakstveida procesā, pamatojoties uz dokumentiem un citiem lietas materiāliem. Ja puses nav izslēgušas mutvārdu procesu, šķīrējtiesai pēc puses pieteikuma ir jānotur šāda sēde piemērotā procesa stadijā.

§ 29 Sēdes protokols

Par mutisku šķīrējtiesas sēdi ir jā sastāda protokols. To paraksta šķīrējtiesas priekšsēdētājs. Puses saņem protokola kopiju.

§ 30 Puses nepiedalīšanās šķīrējtiesas procesā

30.1: Ja atbildētājs nesniedz atsaukmi uz prasību 9. pantā noteiktajā termiņā, šķīrējtiesa var turpināt procesu, neuzskatot atsaukmes nesniegšanu par prasītāja apgalvojumu atzīšanu.

30.2: Ja puse, neskatoties uz pienācīgi nosūtītu aicinājumu, neierodas uz šķīrējtiesas sēdi vai noteiktā termiņā neiesniedz rakstveida pierādījumus, šķīrējtiesa var turpināt procesu un taisīt spriedumu, balstoties uz tās rīcībā esošajiem pierādījumiem.

30.3: Ja pienākumu neizpilde šķīrējtiesas ieskatā ir pietiekami attaisnojama, tā netiek ņemta vērā. Pārējos gadījumos puses var vienoties par citām pienākumu neizpildes sekām.

§ 31 Lietas izskatīšanas pēc būtības pabeigšana

Kolīdz pusēm šķīrējtiesas ieskatā ir tikusi dota pietiekama iespēja izteikties, tā šķīrējtiesa var noteikt termiņu, pēc kura beigām pušu iesniegti jauni paskaidrojumi var tikt noraidīti.

§ 32 Izlīgums

32.1: Šķīrējtiesai jebkurā procesa stadijā ir jāapsver strīda vai atsevišķu strīdus punktu kopīga, uz izlīgumu vērsta, atrisināšana.

32.2: Ja šķīrējtiesas procesa laikā puses par radušos strīdu panāk izlīgumu, šķīrējtiesa izbeidz procesu. Pēc pušu lūguma šķīrējtiesa sagatavo izlīgumu šķīrējtiesas sprieduma veidā ar pušu noslēgtā izlīguma noteikumiem, ciktāl izlīguma saturs nav pretrunā sabiedriskai kārtībai (ordre public).

32.3: Noslēgtā izlīguma noteikumus saturošais šķīrējtiesas spriedums ir taisāms saskaņā ar 34. pantu, un tajā jānorāda, ka tas ir šķīrējtiesas spriedums. Šādam šķīrējtiesas spriedumam ir tāds pats spēks kā jebkuram citam šķīrējtiesas spriedumam, ar kuru lieta tiek izlemta pēc būtības.

§ 33 Šķīrējtiesas sprieduma taisīšana

33.1: Šķīrējtiesai process ir jāvada raiti un samērīgā termiņā jātaisa šķīrējtiesas spriedums.

33.2: Šķīrējtiesai, taisot spriedumu, ir saistošas pušu pieteikto prasījumu robežas.

33.3: Ja puses nav vienojušās citādi, šķīrējtiesas procesā ar vairāk kā vienu šķīrējtiesnesi ikviens lēmums tiek pieņemts ar balsu vairākumu.

33.4: Ja šķīrējtiesnesis atsakās piedalīties balsojumā, pārējie šķīrējtiesneši ir tiesīgi pieņemt lēmumu bez viņa, ja vien puses nav vienojušās citādi. Pārējie šķīrējtiesneši pieņem lēmumu ar balsu vairākumu. Par nodomu taisīt spriedumu, balsojot bez šķīrējtiesneša, kurš ir atteicies balsot, ir jāpaziņo pusēm iepriekš. Attiecībā uz citiem nolēmumiem puses par kāda šķīrējtiesneša atteikšanos balsot ir jāinformē pēc šāda lēmuma pieņemšanas.

§ 34 Šķīrējtiesas spriedums

34.1: Šķīrējtiesas spriedums ir jātaisa rakstveidā, un tas ir jāparaksta šķīrējtiesnesim vai šķīrējtiesnešiem. Šķīrējtiesas procesos ar vairāk kā vienu šķīrējtiesnesi pietiek, ja spriedumu paraksta šķīrējtiesnešu vairākums, norādot iztrūkstošo parakstu iemeslu.

34.2: Šķīrējtiesas spriedumā jānorāda pilni šķīrējtiesas procesā piedalījušos pušu vārdi vai nosaukumi, to pilnvarotie pārstāvji, kā arī šķīrējtiesnešu, kas taisījuši spriedumu, vārdi un uzvārdi.

34.3: Šķīrējtiesas spriedums ir jāpamato, ja puses nav vienojušās par pretējo, vai ja runa ir par izlīguma noteikumus saturošu šķīrējtiesas spriedumu 32. panta otrās daļas izpratnē.

34.4: Šķīrējtiesas spriedumā jānorāda diena, kurā tas taisīts, un saskaņā ar 21. pantu noteiktā šķīrējtiesas procesa izmaksas. Šķīrējtiesas spriedums ir uzskatāms par taisītu norādītajā dienā un vietā.

§ 35 Lēmums par šķīrējtiesas procesa izmaksām

35.1: Ja vien puse nav vienojušās citādi, šķīrējtiesa spriedumā lemj arī par to, kurai pusei ir jāsedz šķīrējtiesas procesa izmaksas, ieskaitot tās izmaksas, kas pusēm bija nepieciešamas, lai mērķtiecīgi procesā aizstāvētu savas intereses.

35.2: Būtībā procesu zaudējušajai pusei ir jāsedz šķīrējtiesas procesa izmaksas. Šķīrējtiesa, ņemot vērā lietas apstākļus, jo īpaši, ja abu pušu prasījumi daļā ir apmierināti, daļā – noraidīti, ir tiesīga atcelt izmaksu atlīdzināšanas pienākumu pretējai pusei vai samērīgi tās sadalīt.

35.3: Ciktāl šķīrējtiesas procesa izmaksas ir noteiktas, šķīrējtiesa lemj arī par to, kādā apmērā pusēm tās ir jāsedz. Ja izmaksu noteikšana vēl nav veikta vai iespējama tikai pēc šķīrējtiesas procesa izbeigšanas, par to tiek lemts atsevišķā šķīrējtiesas spriedumā.

35.4: Attiecīgi ir piemērojama šī panta pirmā, otrā un trešā daļa, ja process pēc būtības beidzies bez šķīrējtiesas sprieduma, ciktāl puse nav vienojušās par izmaksu segšanu.

§ 36 Šķīrējtiesas sprieduma nosūtīšana

36.1: Šķīrējtiesai ir jāstāda pietiekams daudzums šķīrējtiesas sprieduma oriģinālu. *DIS* pārstāvniecība ir nekavējoties jānodrošina ar vienu tās rīcībā paliekošu eksemplāru un nosūtīšanai pusēm nepieciešamo eksemplāru skaitu.

36.2: *DIS* pārstāvniecība nosūta pusēm attiecīgi vienu šķīrējtiesas sprieduma oriģinālu.

36.3 Šķīrējtiesas sprieduma nosūtīšana pusēm var tikt atlikta, kamēr šķīrējtiesai un *DIS* pārstāvniecībai pilnībā netiek samaksāti šķīrējtiesas izdevumi.

§ 37 Šķīrējtiesas sprieduma izskaidrošana un labošana

37.1: Katra puse var lūgt šķīrējtiesu:

- labot šķīrējtiesas spriedumā aprēķinu, gramatiskas, pārrakstīšanās vai līdzīga veida kļūdas;
- izskaidrot atsevišķas šķīrējtiesas sprieduma daļas;
- taisīt šķīrējtiesas papildspriedumu par tādiem prasījumiem, kas šķīrējtiesas procesā ir tikuši uzturēti, bet kuri šķīrējtiesas spriedumā nav tikuši analizēti.

37.2: Ciktāl puse nav vienojušās par citu termiņu, pieteikums šķīrējtiesā iesniedzams 30 dienu laikā pēc tam, kad saņemts šķīrējtiesas spriedums. Viens pieteikuma eksemplārs jānosūta *DIS* pārstāvniecībai.

37.3: Šķīrējtiesai 30 dienu laikā jālemj par šķīrējtiesas sprieduma labošanu vai izskaidrošanu un 60 dienu laikā – par šķīrējtiesas papildsprieduma taisīšanu.

37.4: Šķīrējtiesa var labot spriedumu arī bez puses pieteikuma.

37.5: Šķīrējtiesas sprieduma labošanai vai izskaidrošanai piemērojami 33., 34. un 36. panti.

§ 38 Šķīrējtiesas sprieduma tiesiskais spēks

Šķīrējtiesas spriedums ir galīgs un pušu starpā tam ir tāds pats spēks kā saistošam tiesas spriedumam.

§ 39 Šķīrējtiesas procesa izbeigšana

39.1: Šķīrējtiesas process tiek izbeigts ar galīgu šķīrējtiesas spriedumu, šķīrējtiesas lēmumu saskaņā ar šī panta otro daļu vai to izbeidz *DIS* pārstāvniecība saskaņā ar šī panta trešo daļu.

39.2: Šķīrējtiesa pieņem lēmumu par šķīrējtiesas procesa izbeigšanu, ja

(1) prasītājs atsauc prasību, izņemot gadījumu, ja pret to iebilst atbildētājs un šķīrējtiesa atzīst atbildētāja pamatotu interesi panākt strīda galīgu atrisināšanu; vai

(2) puses vienojas par šķīrējtiesas procesa izbeigšanu; vai

(3) puses, neskatoties uz šķīrējtiesas aicinājumu, neturpina šķīrējtiesas procesu vai procesa turpināšana ir kļuvusi par neiespējamu kāda cita iemesla dēļ.

39.3: Ja šīs darbības veikšanai paredzētajā termiņā netiek izvirzīts šķīrējtiesnesis vai iecelta šķīrējtiesneša pilnvaru izbeigšanas gadījumā – jauns šķīrējtiesnesis, un neviena puse nevēršanas *DIS*-šķīrējtiesnešu izvirzīšanas komitejā ar pieteikumu par šķīrējtiesneša izvirzīšanu, *DIS* pārstāvniecība pēc pušu uzklaušanās var izbeigt procesu.

§ 40 Šķīrējtiesas procesa izmaksas

40.1: Šķīrējtiesnešiem ir tiesības uz honorāru un izdevumu, ieskaitot likumā noteikto pievienotās vērtības nodokli, atlīdzināšanu. Puses ir solidāri atbildīgas pret šķīrējtiesnesi par pienākumu segt šķīrējtiesas procesa izdevumus, neizslēdzot iespēju pusēm vienai pret otru vērsties regresa kārtībā.

40.2: Honorārs tiek noteikts atkarībā no strīda summas, ko šķīrējtiesa, ievērojot savu pienākumu, noteic pēc saviem ieskatiem.

40.3: Šķīrējtiesa priekšlaicīgas procesa pabeigšanas gadījumā var attiecīgi pēc taisnīguma ieskatiem samazināt honorāru, ņemot vērā procesa stadiju.

40.4: *DIS* ir tiesības uz administratīvo nodevu, ieskaitot likumā noteikto pievienotās vērtības nodokli. Puses ir solidāri atbildīgas pret *DIS* par pienākumu samaksāt administratīvās nodevas, neizslēdzot iespēju pusēm vienai pret otru vērsties regresa kārtībā.

40.5: Honorāru un nodevu apmērs noteikts pielikumā, kas ir šo šķīrējtiesas procesa noteikumu sastāvdaļa.

40.6: Ja prasībā vai pretprasībā nav aprēķināta strīda summa, pagaidu administratīvo izmaksu un avansa aprēķināšana pēc taisnīguma ieskatiem ir attiecīgi *DIS* vai šķīrējtiesas kompetencē.

§ 41 Tiesību celt iebildumus zaudēšana

Ja netiek ievērots kāds no šo šķīrējtiesas procesa noteikumu punktiem vai kāda cita no pušu vienošanās izrietoša šķīrējtiesas procesa prasība, puse, kas pret šādu pārkāpumu nekavējoties neceļ iebildumus, nav tiesīga tos celt vēlāk. Tas neattiecas uz gadījumiem, ja trūkums pusei nav bijis zināms.

§ 42 Šķīrējtiesas sprieduma publicēšana

Šķīrējtiesas sprieduma publicēšana ir pieļaujama tikai ar rakstisku pušu un *DIS* piekrišanu. Publikācija nekādā gadījumā nedrīkst norādīt pušu, šķīrējtiesnešu un pilnvaroto personu vārdus, kā arī citus personīgus datus.

§ 43 Konfidencialitāte

43.1: Pusēm, šķīrējtiesnešiem un personām, kas *DIS* pārstāvniecībā apstrādā šķīrējtiesas procesus, ir jā saglabā konfidencialitāte attiecībā pret ikvienu par šķīrējtiesas procesa norisi, jo īpaši par tajā iesaistītajām personām, lieciniekiem, ekspertiem un cita veida pierādījumiem. Pienākums saglabāt konfidencialitāti attiecas arī uz procesā iesaistīto personu piesaistītajām personām.

43.2: *DIS* ir tiesības statistikas datu apkopojuma veidā publicēt informāciju par šķīrējtiesas procesiem, ciktāl šāda informācija izslēdz procesā iesaistīto personu identifikāciju.

§ 44 Atbildības atruna

44.1: Šķīrējtiesneša atbildība par viņa pieņemtajiem lēmumiem ir izslēgta, ciktāl nav runa par apzināti nodarītu tiesību aizskārumu.

44.2: Šķīrējtiesneša, *DIS*, tās institūciju vai darbinieku atbildība par jebkuru citu darbību vai bezdarbību saistībā ar šķīrējtiesas procesu ir izslēgta, ja vien nav runa par apzināti nodarītu tiesību aizskārumu vai kaitējuma nodarīšanu ar rupju neuzmanību.

40.5. panta PIELIKUMS

(spēkā kopš 2014. gada 1. aprīļa)

(laika posmā no 2005. gada 1. janvāra – 2014. gada 31. martam spēkā esošo versiju var aplūkot [šeit](#))

Nr. 1 Parstrīda summu līdz 5.000,00 €:

Šķīrējtiesas priekšsēdētāja vai vienīgā šķīrējtiesneša honorārs ir 1.365,00 € un katram šķīrējtiesas sastāvā esošam šķīrējtiesnesim 1.050,00 €;

Nr. 2 Par strīda summu no 5.000,00 € līdz 50.000,00 €:

Strīdasumma	Šķīrējtiesas priekšsēdētāja/ vienīgā šķīrējtiesneša honorārs	Šķīrējtiesas sastāvā esoša šķīrējtiesneša honorārs
līdz 6.000,00 EUR	1.560,00 EUR	1.200,00 EUR
līdz 7.000,00 EUR	1.755,00 EUR	1.350,00 EUR
līdz 8.000,00 EUR	1.950,00 EUR	1.500,00 EUR
līdz 9.000,00 EUR	2.145,00 EUR	1.650,00 EUR
līdz 10.000,00 EUR	2.340,00 EUR	1.800,00 EUR
līdz 12.500,00 EUR	2.535,00 EUR	1.950,00 EUR
līdz 15.000,00 EUR	2.730,00 EUR	2.100,00 EUR
līdz 17.500,00 EUR	2.925,00 EUR	2.250,00 EUR
līdz 20.000,00 EUR	3.120,00 EUR	2.400,00 EUR
līdz 22.500,00 EUR	3.315,00 EUR	2.550,00 EUR
līdz 25.000,00 EUR	3.510,00 EUR	2.700,00 EUR
līdz 30.000,00 EUR	3.705,00 EUR	2.850,00 EUR
līdz 35.000,00 EUR	3.900,00 EUR	3.000,00 EUR
līdz 40.000,00 EUR	4.095,00 EUR	3.150,00 EUR
līdz 45.000,00 EUR	4.290,00 EUR	3.300,00 EUR

līdz 50.000,00 EUR	4.485,00 EUR	3.450,00 EUR
--------------------	--------------	--------------

Šķīrējtiesas sastāvā esoša šķīrējtiesneša honorārs augstāku strīda summu gadījumos tiek aprēķināts šādi:

Nr. 3 Strīda strīda summas no 50.000,00 € līdz 500.000,00 € gadījumā: 3.450,00 € plus 2 % no strīda summas, kas pārsniedz 50.000,00 €;

Nr. 4 Strīda summas no 500.000,00 € līdz 1.000.000,00 € gadījumā: 12.450,00 € plus 1,4 % no strīda summas, kas pārsniedz 500.000,00 € ;

Nr. 5 Strīda summas no 1.000.000,00 € līdz 2.000.000,00 € gadījumā: 19.450,00 € plus 1 % no strīda summas, kas pārsniedz 1.000.000,00 € ;

Nr. 6 Strīda summas no 2.000.000,00 € līdz 5.000.000,00 € gadījumā: 29.450,00 € plus 0,5 % no strīda summas, kas pārsniedz 2.000.000,00 € ;

Nr. 7 Strīda summas no 5.000.000,00 € līdz 10.000.000,00 € gadījumā: 44.450,00 € plus 0,3 % no strīda summas, kas pārsniedz 5.000.000,00 € ;

Nr. 8 Strīda summas no 10.000.000,00 € līdz 50.000.000,00 € gadījumā: 59.450,00 € plus 0,1 % no strīda summas, kas pārsniedz 10.000.000,00 € ;

Nr. 9 Strīda summas no 50.000.000,00 € līdz 100.000.000,00 € gadījumā: 99.450,00 € plus 0,06 % no strīda summas, kas pārsniedz 50.000.000,00 €;

Nr. 10 Strīda summai no 100.000.000,00 €: 129.450,00 € plus 0,05 % no strīda summas, kas pārsniedz 100.000.000,00 €, bet nepārsniedz 650.000.000,00 €; strīda summas gadījumā virs 650.000.000,00 € tā neietekmē honorāra apmēru;

Nr. 11 Ja šķīrējtiesas procesā piedalās vairāk nekā divas puses, tabulā norādītie šķīrējtiesnešu honorāri tiek paaugstināti par 20 % par katru nākamo procesā piedalošos pusi. Šķīrējtiesnešu honorāri maksimāli tiek paaugstināti par 50 %;

Nr. 12 Ja tiek iesniegta pretpasība, *DIS*-šķīrējtiesnešu izvirzīšanas komiteja pēc šķīrējtiesas pieprasījuma un pušu uzklauššanas, var noteikt, ka šķīrējtiesnešu honorāri saskaņā ar Nr. 1-11. punktiem tiek aprēķināti nošķirti – pēc strīda summas prasībā un pretpasībā.

Nr. 13 Īpašas juridiskas un/vai faktiskās sarežģītības pakāpes strīdos, jo īpaši ņemot vērā strīda izšķiršanā ieguldīto laiku, *DIS*-šķīrējtiesnešu izvirzīšanas komiteja pēc šķīrējtiesas pieprasījuma un pušu uzklauššanas var noteikt samērīgu Nr. 1. - 12. punktos noteiktā šķīrējtiesnešu honorāru paaugstinājumu par augstākais 50 %;

Nr. 14 Ja šķīrējtiesā ir iesniegts pieteikums par pagaidu vai aizsardzības līdzekļa noteikšanu saskaņā ar 20. pantu, šķīrējtiesnešu honorārs tiek paaugstināts par 30 %, par pamatu ņemot to honorāru, kas šķīrējtiesnešiem aprēķināts uz pieteikuma iesniegšanas brīdi;

Nr. 15 Šķīrējtiesas priekšsēdētājam vai vienīgajam šķīrējtiesnesim Nr. 3-11. punktos noteikto honorāru paaugstina par 30 %;

Nr. 16 Atlīdzināmie izdevumi 40. panta pirmā panta izpratnē tiek aprēķināti saskaņā ar [DIS izstrādātām vadlīnijām](#) attiecīgajā redakcijā, kas bijusi spēkā, uzsākot šķīrējtiesas procesu;

Nr. 17 *DIS* pārstāvniecības iekasētais pagaidu šķīrējtiesnešu atlīdzības avanss saskaņā ar 7. panta pirmo daļu atbilst tabulā norādītam šķīrējtiesas sastāvā esoša šķīrējtiesneša honorāram.

Nr. 18 a) *DIS* administratīvās nodevas atbilst 2 % no strīda summas, kas nepārsniedz 50.000,00 €; strīda summas no 50.000,00 € līdz 1.000.000,00 € gadījumā tā atbilst 1.000,00 € plus 1 % no strīda summas, kas pārsniedz 50.000,00 €; strīda summas virs 1.000.000,00 € gadījumā tā atbilst 10.500,00 € plus 0,5 % no strīda summas, kas pārsniedz 1.000.000,00 €. *DIS* administratīvās nodevas ir mazākais 350,00 € un augstākais 30.000,00 €;

b) Ja tiek iesniegta pretpasība, administratīvās nodevas aprēķināšanai prasības un pretstrīda summas tiek saskaitītas. Pretpasības iesniedzēja maksājamā *DIS* administratīvā nodeva tiek aprēķināta pēc prasījumu kopsummas, atskaitot no aprēķinātās jau par prasības pieteikuma iesniegšanu nomaksāto *DIS* administratīvo nodevu;

c) Administratīvā nodeva par pretpasības iesniegšanu ir vismaz 350,00 €. Maksimālais *DIS* administratīvās nodevas apmērs, kas maksājams par prasības un pretpasības iesniegšanu, ir 45.000,00 €;

d) Ja šķīrējtiesas procesā piedalās vairāk nekā divas puses, tad tabulā Nr. 18 a)–c) punktos norādītās *DIS* administratīvās nodevas tiek paaugstinātas par 20 % par katru nākamo procesā piedalīto pusi. Papildu administratīvā nodeva jebkurā gadījumā nepārsniedz 15.000,00 €. *DIS* administratīvās nodevas šajā gadījumā veido saskaņā ar tabulas Nr. 18 a)–c) punktiem aprēķinātās administratīvās nodevas un papildu administratīvā nodeva saskaņā ar Nr. 18 d) punktu;

e) ja process tiek izbeigts pirms šķīrējtiesas izveidošanas, *DIS* var samazināt saskaņā ar tabulas Nr. 18 a)–d) punktiem aprēķinātās *DIS* administratīvās nodevas par 50 %.

Nr. 19 Ja prasības pieteikums, pretpasība vai kāds cits dokuments *DIS* tiek iesniegts valodā, kas nav vācu, angļu vai franču valoda, *DIS* var uzdot iesniegto dokumentu tulkošanu, nosakot pienākumu papildus *DIS* administratīvām nodevām, kas aprēķinātas saskaņā ar tabulas Nr. 18. punktu, segt tulkojuma izmaksas.

***DIS*-šķīrējtiesnešu izvirzīšanas komiteja**

***DIS* nolikuma § 14**

(1) „Šķīrējtiesnešu izvirzīšanas komiteja“ sastāv no trīs dalībniekiem un trīs aizvietojošiem dalībniekiem, kurus uz 2 gadiem ievēl biedrības valde, piesaistot biedrības padomes priekšsēdētāju. Atkārtota ievēlēšana ir iespējama. Dalībnieku, kas nespēj pildīt savu amatu, aizstāj aizvietojošie dalībnieki alfabēta secībā.

(2) „Šķīrējtiesnešu izvirzīšanas komitejai“ pēc vadības priekšlikuma piekrīt šķīrējtiesnešu, kā arī tos aizvietojošu šķīrējtiesnešu izvirzīšana.

(3) „Šķīrējtiesnešu izvirzīšanas komitejai“ piekrīt arī šķīrējtiesnešu atsaukšana, ja vien to paredz šķīrējtiesas procesam piemērojamās tiesību normas.

(4) „Šķīrējtiesnešu izvirzīšanas komitejai“ var tikt uzticēti citi uzdevumi.

(5) „Šķīrējtiesnešu izvirzīšanas komiteja“ nav pakļauta rīkojumiem. Tās darbam piemīt konfidenciāls raksturs. Tā pieņem lēmumus ar vienkāršu balsu vairākumu. Parasti lēmumi tiek pieņemti rakstveida procesā.

(6) „Šķīrējtiesnešu izvirzīšanas komitejas“ dalībnieki, kuri jebkādā lomā piedalījušies kādā *DIS* šķīrējtiesas procesā, nav tiesīgi piedalīties lēmumu pieņemšanā attiecībā uz šo procesu. „Šķīrējtiesnešu izvirzīšanas komitejas“ dalībnieks nevar tikt izvirzīts par šķīrējtiesnesi saskaņā ar šī panta otro daļu.

(7) Vadība, izsakot savus priekšlikumus saskaņā ar šī panta otro daļu, nav pakļauta rīkojumiem.